

3. Útgjöld vegna örorku-, elli- og eftirlifendastyrkja, sem þannig eru ákveðnar, skulu annað hvort skiptast milli hlutaðeigandi aðildarríkja eða greiddast af því aðildarríki í hvers landi styrkþeginn býr, eftir því sem um semst milli hlutaðeigandi aðildarríkja.

8. gr.

Aðildarríki, sem samþykkt þessi tekur til, geta fullnægt skyldum sínum samkvæmt ákvæðum 5. og 7. gr. með því að fullgilda samþykkt frá 1935 um viðhald lífeyrisréttinda fólks sem flytur á milli landa, með því að beita ákvæðum þeirrar samþykktar samkvæmt gagnkvæmum samningi eða með samningum tveggja eða fleiri aðila, sem gefa þessum skuldbindingum gildi.

9. gr.

Með samningum milli aðildarríkja má vika frá ákvæðum þessarar samþykktar. Slíkir samningar hafa ekki áhrif á réttindi og skyldur annarra aðildarríkja og skulu þeir hafa að geyma ákvæði um viðhald réttinda, sem verið er að ávinna og áunninna réttinda með skilyrðum, sem eru í heild a. m. k. jafn hagstæð og þau sem samþykktin ákveður.

10. gr.

1. Ákvæði þessarar samþykktar taka til flóttamanna og ríkisfangslausra án nokkurra skilyrða um gagnkvæmi.
2. Þessi samþykkt tekur ekki til sérstakra reglna um opinbera starfsmenn, fórnarlömb stjórnvalda eða um opinbera framfærslu.
3. Þessi samþykkt skuldbindur ekki aðildarríki til þess að beita ákvæðum hennar um menn, sem í samræmi við ákvæði alþjóðasamninga eru undanskildir tryggingalöggjöf þess.

11. gr.

Aðildarríki, sem samþykkt þessi tekur til, skulu veita hvert öðru ókeypiss aðstoð stjórnarvalda til þess að auðvelda framkvæmd samþykktarinnar og framkvæmd laga um félagslegt öryggi.

12. gr.

1. Þessi samþykkt tekur ekki til styrkja, sem gjaldfallnir voru fyrir gildistöku samþykktarinnar fyrir hlutaðeigandi aðildarríki, að því er tekur til þeirrar greinar trygginganna, sem styrkurinn heyrir undir.
2. Með samningum milli tveggja eða fleiri ríkja skal ákveða að hve miklu leyti samþykktin skuli taka til styrkja vegna atvika, sem gerzt hafa áður en hún tók gildi hjá hlutaðeigandi aðildarríki að því er tekur til þeirrar greinar trygginganna, samkvæmt hverri styrkurinn greiðist. Séu slíkir samningar ekki fyrir hendi, skal þetta ákveðið með lögum hlutaðeigandi ríkis.

13. gr.

Þessi samþykkt skal ekki talin breyta neinni gildandi samþykkt.

14.—21. gr.

Þessar greinar eru samhljóða 17., 18. og 20.—25. gr. samþykktar nr. 117 (Fskj. I.).

Fylgiskjal III.

Samþykkt (nr. 119) um öryggisbúnað véla.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, saman komið til 47. þingsetu sinnar í Genf hinn 5. júní 1963, samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, hefur samþykkt ákveðnar tillögur um bann við sölu, leigu og notkun véla, sem eigi hafa nægilegan öryggisbúnað, en tillögur þessar voru 4. mál á

dagskrá þingsins, og þar eð þingið hefur ákveðið að tillögur þessar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, hinn 25. júní 1963, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um öryggisbúnað véla, 1963:

I. KAFLI.

Almenn ákvæði.

1. gr.

1. Hvers konar aflknúnar vélar, nýjar eða notaðar, og eigi eru handknúnar, skulu teljast vélar að því er tekur til tilgangs og túlkunar þessarar samþykktar.
2. Hlutaðeigandi stjórnvöld í hverju ríki um sig skulu úrskurða það hvort og að hve miklu leyti nýjar eða notaðar vélar, sem knúðar eru handafli, hafi í för með sér slyshættu fyrir starfsmanninn, og skuli því teljast vélar í merkingu þessarar samþykktar. Slíka úrskurði skal kveða upp að höfðu samráði við aðal-samtök þeirra vinnuveitenda og vinnuþega, sem hlut eiga að máli. Hvort þessara samtaka sem er, getur átt frumkvæði að slíkum viðræðum.
3. Ákvæði þessarar samþykktar taka til:
 - (a) ökutækja á vegum eða járnbrautum meðan á akstri stendur, einungis að því er lýtur að öryggi stjórnanda eða stjórnenda þeirra;
 - (b) hreyfanlegra landbúnaðarvéla, einungis að því er varðar öryggi þeirra starfsmanna, sem við slíkar vélar vinna.

II. KAFLI.

Sala, leiga, hvers konar önnur afhending og sýning.

2. gr.

1. Með lögum, reglugerðum eða öðrum jafn raunhæfum aðgerðum skal banna eða koma í veg fyrir sölu og leigu véla, ef þeir hlutar þeirra, sem hætta stafar af og tilgreindir eru í 3. og 4. tölulið þessarar greinar, eru ekki með hæfilegum öryggisbúnaði.
2. Sérhver önnur afhending og sýning véla, ef þeir hlutar þeirra, sem hætta stafar af og tilgreindir eru í 3. og 4. tölulið þessarar greinar, eru ekki með hæfilegum öryggisbúnaði, skal bönnuð, annaðhvort með lögum eða reglugerðum, eða komið í veg fyrir hana með öðrum jafn raunhæfum aðgerðum, að því leyti, sem hlutaðeigandi stjórnvöld kunna að ákveða. Þó að því tilskyldu að brott-nám öryggisbúnaðar um stundarsakir, meðan á sýningu vélanna stendur, skal ekki teljast brot á þessu ákvæði, svo fremi sem gerðar eru hæfilegar ráðstaf-anir til þess að mönnum stafi ekki hætta af slíku.
3. Allar stilliskrúfur, boltar og lykklar, og aðrir hlutar, er skaga fram, að því leyti sem lýst er af hlutaðeigandi stjórnvöldum, og teljast hluti af hreyfanlegum vélahlutum, og sem talið er að mönnum, sem koma í snertingu við þá, geti stafað hætta af, þegar þeir eru á hreyfingu, skulu þannig hannaðir, þeim sökkt niður eða þeir þannig varðir að komið sé í veg fyrir slíka hættu.
4. Öll kasthjól, gangskiptihjól, keilumynduð og sívöl núningsdrifhjól, kambhjól, draghjól, reimar, keðjur, vænghjól, skrúfudrif, sveifararmar og rennilakkir, og sömuleiðis, að því leyti, sem lýst er af hlutaðeigandi stjórnvöldum, véla-rásar (þar með taldir drifendar þeirra) og aðrar drifvélar, sem einnig kunna að hafa hættu í för með sér fyrir hvern þann, sem kemur í snertingu við þær, þegar þær eru í hreyfingu, skulu vera þannig hannaðar eða varðar, að komið sé í veg fyrir slíka hættu. Einnig skulu stjórnþæki eða -hlutar vera þannig hann-aðir eða varðir, að komið sé í veg fyrir slíka hættu.

3. gr.

1. Ákvæði 2. gr. taka ekki til véla eða hættulegra hluta þeirra, sem skilgreindir eru í þeirri grein, og sem —
 - a. þannig eru úr garði gerðir að þeir mega teljast eins öruggir og væru þeir búnir hæfilegum öryggisbúnaði; eða
 - b. þannig á að setja upp eða koma fyrir að þeir vegna uppsetningar sinnar eða afstöðu mega teljast eins öruggir og væru þeir búnir hæfilegum öryggisbúnaði.
2. Bann við sölu, leigu eða annars konar afhendingu eða sýningu véla, sem kveðið er á um í málsgr. 1 og 2 í 2. grein, tekur ekki til véla einungis sökum þess að þær eru þannig hannaðar, að kröfur þær, sem felast í málsgr. 3 og 4 í þeirri sömu grein, séu ekki að öllu leyti uppfylltar, við framkvæmd viðhalds, smurningu, uppsetningu og stillingu þeirra, ef slíkt er hægt að framkvæma samkvæmt viðurkenndum öryggisreglum.
3. Ákvæði 2. greinar banna ekki sölu eða annars konar afhendingu véla, sem koma á fyrir í geymslu, brjóta á upp eða endurbyggja. Hins vegar skulu slíkar vélar ekki seldar, leigðar, afhentar á nokkurn annan hátt eða hafðar til sýnis eftir að þær hafa verið hafðar í geymslu eða hafa verið endurbyggðar, nema þær séu búnar öryggisbúnaði samkvæmt áður nefndum ákvæðum.

4. gr.

Kvöð sú um að tryggja það að ákvæði 2. greinar séu haldin, skal hvíla á seljanda, leigusala eða þeim, er lætur vélarinnar af hendi á einhvern annan hátt, eða þeim, er sýnir þær, og þegar slíkt á við samkvæmt ákvæðum laga eða reglugerða, á umboðsmönnum þeirra hvers um sig. Þessi kvöð skal hvíla á framleiðanda, þegar hann selur vélar, leigir þær, afhendir þær á einhvern annan hátt eða hefur þær til sýnis.

5. gr.

1. Sérhvert aðildarríki getur kveðið á um undanþágu til bráðabirgða frá ákvæðum 2. greinar.
2. Tímalengd slíkrar undanþágu til bráðabirgða, sem í engu tilfelli skal fara fram úr þremur árum frá því að samþykkt þessi öðlaðist gildi í því aðildarríki, sem í hlut á, og sérhver önnur skilyrði hér að lútandi, skulu ákveðin með lögum eða reglugerð, eða með öðrum jafn áhrifaríkum aðgerðum.
3. Við framkvæmd ákvæða þessarar greinar skulu hlutaðeigandi stjórnvöld hafa samráð við aðalsamtök vinnuveitenda þeirra og vinnuþega, sem hlut eiga að máli, og samtök iðnrekenda, eftir því sem hæfilegt þykir.

III. KAFLI.

Notkun.

6. gr.

1. Notkun véla, sem þannig eru úr garði gerðar að einhverjir hættulegir hlutar þeirra, þar með talinn sá hluti þeirra, þar sem hin eiginlega vinnsla fer fram, hafa ekki hæfilegan öryggisbúnað, skal bönnuð með lögum eða reglugerðum, eða komið í veg fyrir notkun þeirra með einhverjum öðrum jafn áhrifaríkum ráðstöfunum; þó að því tilskildu, að ef slíku banni verður ekki að öllu leyti við komið án þess að útiloka notkun vélarinnar, þá skuli það gilda að því marki, sem notkun vélanna leyfir.
2. Öryggisbúnaður véla skal vera þannig úr garði gerður, að ekki brjóti í bága við reglur og stuðla um öryggi við vinnu og heilbrigðisvarnir.

7. gr.

Kvöð sú um að tryggja það, að ákvæði 6. greinar séu haldin, skal hvíla á vinnuveitanda.

8. gr.

1. Ákvæði 6. greinar taka ekki til véla, eða vélahluta, sem eru þannig smíðaðir, þannig upp settir eða fyrir komið, að þeir eru jafn öruggir sem væru þeir búnir hæfilegum öryggisbúnaði.
2. Ákvæði 6. greinar og 11. greinar koma ekki í veg fyrir viðhald, smurningu, uppsetningu eða breytingu á vélum eða vélahlutum, sem framkvæmd er í samræmi við viðurkenndar öryggisreglur.

9. gr.

1. Sérhvert aðildarríki getur kveðið á um undanþágu til bráðabirgða frá ákvæðum 6. greinar.
2. Tímalengd slíkrar undanþágu til bráðabirgða, sem í engu tilviki skal fara fram úr þremur árum frá því að samþykkt þessi öðlast gildi í því aðildarríki, sem í hlut á, og sérhver önnur skilyrði hér að lútandi, skulu ákveðin með lögum eða reglugerð, eða með öðrum jafn áhrifaríkum aðgerðum.
3. Við framkvæmd ákvæða þessarar greinar skulu hlutaðeigandi stjórnvöld hafa samráð við aðalsamtök vinnuveitenda þeirra og vinnuþega, sem hlut eiga að máli.

10. gr.

1. Vinnuveitandi skal gera ráðstafanir til þess að heina athygli vinnuþega að þeim lögum og reglugerðum, sem gilda um öryggisbúnað véla, og skal hann veita þeim fræðslu, eftir því sem þörf er á, um þá hættu, sem notkun véla getur haft í för með sér og hvaða varúðarráðstafanir þarf að viðhafa í því sambandi.
2. Vinnuveitandinn skal koma á fót og halda uppi umhverfisaðstæðum, sem þannig eru úr garði gerðar að þær stofni ekki í hættu starfsmönnum þeim, sem vinna við vélar þær, er samþykkt þessi tekur til.

11. gr.

1. Enginn starfsmaður skal mega nota nokkra vél, án þess að öryggisbúnaður sá, sem kveðið er á um, sé á sínum stað, og eigi skal þess krafizt af nokkrum starfsmanni að hann noti nokkra vél, án þess að öryggisbúnaður sá, sem kveðið er á um, sé á sínum stað.
2. Enginn starfsmaður, sem notar vél, skal mega gera öryggisbúnað þann, sem kveðið er á um, óstarfshæfan, og eigi skal slíkur búnaður gerður óstarfshæfur á nokkurri vél, sem einhver starfsmaður á að nota.

12. gr.

Fullgilding þessarar samþykktar skal engin áhrif hafa á réttindi vinnuþega til félagslegs öryggis, eða samkvæmt ákvæðum laga um almannatryggingar.

13. gr.

Ákvæði þessa hluta samþykktarinnar, er taka til skuldbindinga vinnuveitenda og vinnuþega, skulu einnig taka til þeirra, sem starfa hjá sjálfum sér, ef og að svo miklu leyti sem hlutaðeigandi stjórnvöld ákveða.

14. gr.

Hugtakið „vinnuveitandi“ skal, að því er varðar ákvæði þessa hluta samþykktarinnar, einnig ná til tiltekins umboðsmanns vinnuveitandans, þar sem slíkt samræmist gildandi lögum og reglugerðum.

IV. KAFLI

Ráðstafanir um framkvæmd.

15. gr.

1. Gera skal allar nauðsynlegar ráðstafanir, þar með talið að kveða á um hæfilegar refsingar, til þess að tryggja framkvæmd á ákvæðum þessarar samþykktar.
2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir samþykkt þessa, tekur að sér að koma á fót fullnægjandi eftirlitsþjónustu í þeim tilgangi að hafa eftirlit með framkvæmd ákvæða þessarar samþykktar, eða ganga úr skugga um að nægilegt eftirlit sé við haft.

16. gr.

Sérhver lög eða reglugerðir, sem veita ákvæðum þessarar samþykktar gildi, skulu sett af hlutaðeigandi stjórnvöldum í samráði við aðalsamtök þeirra vinnuveitenda og vinnuþega, sem hlut eiga að máli, og samlök iðnrekenda, eftir því sem við á.

V. KAFLI

Gildissvið.

17. gr.

1. Ákvæði þessarar samþykktar taka til allra greina atvinnuveganna, nema því aðeins að aðildarríki það, sem fullgildir samþykktina, tilgreini takmarkaðri framkvæmd með sérstakri yfirlýsingu, er fylgi fullgildingu þess á samþykktinni.
2. Í þeim tilvikum, þar sem yfirlýsing hefur verið gefin út, er tilgreini takmarkaðri framkvæmd —
 - a. Skulu ákvæði samþykktarinnar teljast vera lágmarksákvæði að því er varðar þau fyrirtæki eða atvinnugreinar, sem hlutaðeigandi stjórnvöld, að höfðu samráði við vinnueftirlitsstofnanir og aðalsamtök þeirra vinnuveitenda og vinnuþega, sem hlut eiga að máli, ákveða að nota vélar í ríki mæli; og geta sérhver slík samtök átt framkvæði að þeirri ráðaleitan;
 - b. skal aðildarríkið í skýrslum sínum, sem gerðar eru samkvæmt 22. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar, greina frá því hversu miðað hefur í þá átt að gera framkvæmd ákvæða þessarar samþykktar viðlækari en áður.
3. Sérhvert aðildarríki, sem gefið hefur út yfirlýsingu samkvæmt fyrsta tölulíði þessarar greinar, getur hvenær sem er ógilt þá yfirlýsingu að öllu leyti eða að einhverjum hluta, með því að gefa út nýja yfirlýsingu þar að lútandi.

VI. KAFLI

Lokaákvæði.

18.—25. gr.

Greinar þessar eru samhljóða gr. 17.—18. og gr. 20.—25. í Samþykkt nr. 117 hér að framan.

Fylgiskjal IV.

Tillaga (nr. 116) um styttingu vinnutíma.

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálagstofnunarinnar, sem kom saman til 46. þings í Genf hinn 6. júní 1962 samkvæmt kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuálagstofnunar, hefur ákveðið að fallast á tiltekna ábendingar um vinnutíma, sem er 9. mál á dagskrá þingsins og þar sem það hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli færðar í form tillögu til uppfyllingar gildandi alþjóðasamþykktum um vinnutíma og til þess að aðvelda framkvæmd þeirra með því